

פ ר ט י כ ל מס. נ/ג

מישיבת ועדת החוקה, חוק ומשפט  
ירושלים, יום ד' א'ע' בניסון תשי"א - 11.4.51

- חברי הועדה הנוכחים:
- נ. ניר - היו"ר
  - ע. אסף
  - ב. אי זנשטט
  - ד. בר-רב-האי
  - י. בר-יהודה
  - י. בדר
  - א. ג'רג' ורה
  - א. דובדבני
  - ב. צ. דינבורג
  - ח. טובי
  - ק. כהנא
  - י. כסה
  - י. לם
  - א. לנקין
  - י. מרלין
  - א. פרמינגר
  - י. קליבנוב
  - ח. רובין
  - א. ח. שאג
  - א. חבורי

- מוזמנים:
- א. ידין - משנה ליועץ המשפטי
  - א. צילן - משרד הפנים
  - מ. פיאמנטה - מתרגם לערבית.

הישיבה נפתחה בשעה 15.15.

היו"ר נ. ניר: אני פוחח את הישיבה.

סעיף 16(ב).

"החלטות של ועדת הבחירות המרכזית, של ועדת בחירות איזורית  
ושל ועדת קלפי יתקבלו ברוב קולות של הנוכחים המשתתפים  
בהצבעה; היו הדעות שקולות, רשאי יושב ראש הישיבה להכריע."

א. צילן: אני מציע במקום "רשאי להכריע" לכתוב: "חכריע  
דעתו של יו"ר הישיבה".

הצעה נתקבלה.

הסעיף 16(ב) נתקבל בתיקון הנ"ל.

סעיף 16(ג).

"ממלא מקום של חבר רשאי להשתתף בישיבות הועדה בתור  
חבר בהעדרו של חבר הועדה."

הסעיף נתקבל.

סעיף 16(ד).

"בישיבות של ועדת הבחירות המרכזית, של ועדות הבחירות  
האיזוריות ושל ועדות הקלפי רשאים להיות נוכחים, כמשקפים  
בלבד, נציגים של רשימות מועמדים שפורסמו בהתאם לסעיף 28  
ואינן מיוצגות באותה ועדה."

א. צילון:  
אני מציע לנסח את הסעיף כך: "בישיבות ועדת  
הבחירות רשאים להיות נוכחים כמשקפים  
בלבד: א) בוועדה הבחירות המרכזית בא/כוח הרשימה או ממלא מקומו;  
ב) בוועדה הבחירות האיזורית, נציג אחד של כל רשימה שנחמנה בכתב ע"י  
ב"כ הרשימה או ממלא מקומו."

א. פרמינגר:  
מר צילון צודק. בעבר התעוררו מריבות  
פרוצדוראליות בנוגע לזה.

א. צילון:  
אני חושש כי בוועדות הבחירות תהיינה מרבבות  
סביב השאלה מי רשאי ומי אינו רשאי להיות  
ממלא מקום. לישיבה אחת יבוא נציג אחד, לישיבה שניה - שני, ויצטרפו  
להחיל הכל מחדש. יחזילו להתעורר ספיקות, ישאלו "מי שח אוהך" ואז  
הוא יגיד: "המפלגה" או "הרשימה". "מפלגה" ו"רשימה" אינן מונח משפטי.  
חבר הוועדה משתתף בוועדה בחוקף תפקידו כב"כ הרשימה. גם בוועדה הבחירות  
האיזורית יהיה איש אחד מטעם כל רשימה, שנחנה ע"י ב"כ הרשימה. ממלא  
המקום מביא ממפלגתו יפוי כוח בכתב, שנמסר למפלגה ע"י חבר  
הוועדה. בוועדת הקלפי עושה זאת האיש היושב כמשקיף בוועדה הבחירות המרכזית.  
על סמך נסיוני בעבר אני אומר לכם כי זהו הסדר הטוב ביותר. אינני עומד  
על זאת, אבל מצפוני ונסיוני מחייבים אותי להציע זאת.

היו"ר נ. ניר:

ה צ ב ע ה

ההצעה לכחוב שיהיה "נציג אחד" -

נתקבלה.

הסעיף 16(ד) נתקבל בתיקון הנ"ל.

סעיף 17(א).

"משרד הפנים יכין רשימות האנשים הזכאים לבחור לפי  
סעיף 1(להלן "רשימת הבוחרים")."

הסעיף נתקבל.

סעיף 17(ב).

"לכל איזור קלפי תוכן רשימה נפרדת של הבוחרים  
הרשומים במרשם החושבים כתובשי אותו איזור; הרשימה  
לא תכלול יותר מ-800 בוחרים, אולם באישורה של ועדת  
הבחירות המרכזית אפשר להעלות את המספר עד 1000."

א. צילון:  
אני מציע לכחוב: "הרשימה לא תכלול יותר  
מאסף בוחרים".

ה. טובי:  
אני מתנגד לזה.

היו"ר נ. ניר:

ה צ ב ע ה

בעד הצעה א. צילון - 4  
נגד - 6

ההצעה לא נתקבלה.

רל.

ועדה החוקה, חוק ומשפט  
11.4.51  
חוק הבחירות לכנסת השנייה.

סעיף 17(ג).

"רשימת בוחרים תכיל את שמות המשפחה של הבוחרים לפי סדר האלף-בית, את שמו הפרטי של כל בוחר, שם אביו, שנה לידתו או גילו, כתבתו ומספר רישומו לפי פקודה מרשם התושבים, חש"מ-1949."

א. ידיו: אני רוצה להביא את בקשתו של מר גרץ למחוק את המלה "כתבתו".

ההצעה לא נתקבלה.

סעיף 18(א).

"רשימת הבוחרים יוצגו, כל אחת בתחום איזור הקלפי שלה, במשך לא פחות מ-10 ימים רצופים לפחות 10 שעות בכל יום, למען יוכל כל דורש לעיין בהן; ועדה הבחירות המרכזית רשאית, ברוב של שני שלישי מהנוכחים המשתתפים בהצבעה, להקטין את מספר שעות ההצגה בקלפיות מסוימות; ההצגה תחיל לא יאוחר מן היום ה-50 לפני יום הבחירות."

א. צילון: לאחר בירור נוסף בקשר לאפשרויות הטכניות וכל מיני דברים אחרים, אני מוכרח להציע נוסח אחר, ואני קושר את סעיף 18(א) בסעיף 19 וסעיף 21. אני מציע שיהיה כתוב כך:

"רשימת הבוחרים יוצגו כל אחת במקום לפי שביעה ועדה הבחירות האיזורית, בהתאם להוראות ועדת הבחירות המרכזית, החל מהיום ה-50 לפני הבחירות עד היום ה-40 לפני הבחירות". אני מציע לצרף לכאן מה שכתוב בסעיף 19 ולהגיד: "כל אדם רשאי לפנות למשרד הפנים בדבר שבושים, טעויות והשמטות שנפלו ברשימת הבוחרים עד יום ה-30 לפני יום הבחירות. עד יום ה-20 לפני יום הבחירות ימציא משרד הפנים תשובות לכל אלה שפנו. החליט משרד הפנים לעשות בחיוב, יחקנו את פנקס הבוחרים בהתאם לכך; החליט לפרב - יוכל האדם הזה לפנות עד יום ה-15 לפני יום הבחירות לביית-המשפט המחוזי, בערעור."

התיקון הראשון שהצעתי במקום שקודם חי ה כתוב "כל אחת בתחום הקלפי שלה", הוא ברור. לא יבוע אם נוכל להשיג עד הזמן הקבוע דיור שיהיה בתחום הקלפי. אם בתל-אביב אף יהיו 172 תחנות קלפי, נשאלת השאלה אם נוכל לפסק את הדיור לאותו יום. (י. ברייהודה: העשו זאת על הקיר, אבל זה צריך להיות באותו איזור). זה לא יכול להיות על הקיר. צריך להיות שם מישהו, ולהדריך את האנשים. אם בתל-אביב יהיו 200 איזורי קלפי, לא נוכל לעשות זאת בתחום האיזורים. יתכן כי ועדה הבחירות האיזורית תחליט לפי הוראות כלליות של ועדת הבחירות המרכזית - כי ההכרעה בידי ועדת הבחירות המרכזית - שביפו ובתל-אביב מפסיקים מאה מקומות להצגת רשימות המועמדים, למרות שיהיו 200 תחנות קלפי. (ת. טובי: ויעמוד תור של חמש מאות איש). לא יעמדו בתור, כי בדרך כלל עושה זאת המפלגות. ורבותי, עליכם לקחת בחשבון כי חקבעו בחוק דבר שאף שלדעתי ולדעת כל האנשים שטפלו פעם בבחירות ומטפלים בכך עכשיו, יהיה צורך לשנותו. מוטב לעשות זאת קודם. לכן אני מציע את הפרוצדורה הזאת. אין אני חושב ששלב אחד של הפעולה צריך להפוך שלב שני. אנחנו מחכוונים לכך שיהיו עד כמה שאפשר פחות ערעורים בפני בית-המשפט, בגלל הפרוצדורה בבית-המשפט. אם אנחנו נותנים למשרד הפנים את הרשות להכין רשימות בוחרים, אנחנו יכולים לתת לו גם את הרשות לחקן אותן - ונתחם את הרשות הזאת. אנחנו מציעים כי לפני שהאיש יפנה לביית-המשפט, יפנה קודם כל למשרד הפנים. אף אם לא נקבע זאת, יוכל כל אחד לפנות גם למשרד הפנים וגם לביית המשפט, וחהיה עירבוביה שלמה. אותו איש יוכל לטעון בבית-המשפט כי הוא שייך לקלפי 192, בזמן שלפי חלוקת משרד הרישום הוא יהיה שייך לקלפי 313. אנחנו נותנים לכל אחד אפשרות, במשך שלושים יום מיום הצגת הרשימות, לבדוק אם שמו נמצא ברשימה ולפנות למשרד הפנים. אני אומר: למשרד הפנים ולא למשרד הרישום, מפני שמשרד הפנים מכיון זאת וגם הכרטיסיה המרכזית נמצאת במשרד הפנים. כל אדם יוכל לפנות בכתב למרכז, הוא יכנס לכל דואר, וישלח גלויה חתום.

**א. צילן:**  
 אח"כ אני מציע לתת למשרד הפנים עשרה ימים כדי לבדוק כל פניה, להחליט ולהודיע על ההחלטה למי שפנה בבקשה. אם הכל בסדר, יודיע משרד הפנים באיזה קלפי יצביע אותו אדם. אם משרד הפנים הודיע לאדם שאינו מקבל את דרישתו, יש לאותו אדם עוד חמשה ימים לפנות בערעור לביהמ"ש. אני מוכרח להבדיל את השלב הפרוצדוראלי האדמיניסטרטיבי מהשלב המשפטי. אחר כך יבדוק זאת ביהמ"ש ומצא פסקי-דין לכל המאוחר שבעה ימים לפני יום הבחירות. דבר זה נותן לנו אפשרות להכין את החופפות באופן אוטומטי. אם ביהמ"ש המשפט ימצא לנו את פסקי-הדין שבעה ימים לפני הבחירות, נוכל להתחייב שכל ועדת קלפי תקבל לכל המאוחר חמשה ימים לפני יום הבחירות תוספת לרשימת הבוחרים לפי פניות של הבוחרים ולפי פסקי-דין של ביהמ"ש המשפט.

אני מבקש לשקול את הדבר בכבוד ראש.

**א. פרמינגר:**  
 אני מצטער, אבל בין הצעותיו הרבות של ד"ר צילן יש כאלה שנידונו ~~לשאלה~~ במשך שעות ונשללו, ויש כאלה שהופכות את כל הקערה על פיה. לכן אני מציע להפריד בין הדברים השונים. אם תהיינה הצעות שיש בהן שינוי עקרוני, אני אדרוש לפתוח בויכוח.

**א. לנקין:**  
 אני רוצה לשאול באופן הכנה ביותר: סוף סוף מר צילן ישב איתנו כל הזמן. מדוע פתאום באות ההצעות האלו שבאמת הופכות את כל הקערה על פיה? אחרי מאמצים כה רבים, דוקא למשרד הפנים יש הצעות חדשות בכל סעיף וסעיף. מדוע זה כך?

**א. צילן:**  
 אם חבר הכנסת לנקין יעבור על הפרוטוקולים של ישיבות הוועדה הזאת, יזכר כי הרבה החלטות נתקבלו קטעים-קטעים, מבלי שחיה בפני הוועדה תמונה כללית וכוללת. אני מוכרח להגיד כי אופן הדיונים ואופן הצגת ההצעות, לא נתן אפשרות לקבל תמונה כללית ברורה. נאמר שכל אדם רשאי לפנות במשך חמישה ימים. לא יכולתי להעמיד אצא את החוליה הזאת בתמונה הכללית של התפתחות הטכניות של הדברים. הלא מה שאנחנו עושים הוא דבר טכני, ולא יועיל אם תהיה החלטה כזאת או אחרת, כאשר היא תעמוד בניגוד למציאות.

שניה: דבתתי על כך שיש צורך לעשות משהו, מפני שבאותו זמן לא יוכל בן-האדם לפנות גם למשרד הפנים וגם לביהמ"ש המשפט. דברתי על הצורך להפריד בין החקופות האלה. זה נמצא בפרוטוקול. אבל לאחר שבדקנו את אפשרויות משרדי הדישום, את האפשרויות של המכונות ואת האפשרויות הטכניות של העבודה, הגענו למסקנה זאת. דוקא בשלב האחרון היו הרבה דברים שבתוך הריחוק של הדיונים לא היה לי שהוח להציע אותם ולא היה גם מצב-רוח פסיכולוגי מתאים להציע אותן. ברגע האחרון, כדי להציל את הדבר, אני באתי בהצעות אלו.

**היו"ר נ. ניר:**  
 עד כמה שאני מבין, בתיקון בנוגע לסעיף 18(א) הוא רק שאלה של סגנון. היינו חק אם אומרים עשרה ימים או שאממרים: מ-50 יום ל-40 יום.

**ת. רובין:**  
 אני רוצה להציע לפדר: אני חושש שנבזבו שעות בדיון על ההצעה הזאת. אני מציע לבחור בוועדה בה שלושה-ארבעה חברים, שחשב מיד עם מר צילן - בעוד שיחר חברי הוועדה ימשיכו לעבוד - והם יביאו הצעות מנוסחות לוועדה. כאן נקיים רק הצבעה.

**א. צילן:**  
 אינני יכול לעזוב עכשיו את הוועדה. יש לי עוד הצעות.

**ת. רובין:**  
 אבל אי-אפשר לחקריש שעות לדיון על הענין הזה.

**ת. טובי:**  
 אני מציע שנשמע עוד הצעות של חברי הוועדה - אם תהיינה כאלה - ונחליט בהצבעה, מבלי לפתוח בדיון.

אני מציע לדחות את הדיון וההחלטה על  
ארבעת הסעיפים האלה עד גמר הדיונים

י. קליבנוב:

וההצבעות.

היו"ר נ. ניר:

ה צ ב ע ה

- 10. בעד דחיה הדיון על שלושה הסעיפים -
- בעד דיון בהם מיד, בוועדה המשנה
- 6. או במליאת הועדה

הוחלט: לדחות את ההחלטה ב-3 הסעיפים  
שהוצעו ע"י מר צילן, לגמר החוק.

סעיף 22(א).

"כל 750 בעלי זכות לבחור וכל סיעה של הכנסת הראשונה  
רשאים להגיש רשימת מועמדים".

אני מציע 250 במקום 750.

ת. טובי:

י. בדר:  
אני מציע שנוסיף, אחרי המלים "וכל סיעה  
של הכנסת הראשונה" את המלים: "שהשתתפה  
בבחירות לכנסת הראשונה". אם לא תקבלו את הצעתי, ואם יהיה פילוג  
באיזו רשימה מהרשימות שהופיעו במאוחד בכנסת הראשונה, יהיו קשיים.  
נוסף לכך, כל יסוד הדין הזה הוא במתן פריבילגיה ידועה לאלה שזכו  
בהצבעה הקודמת.

היו"ר נ. ניר:

ה צ ב ע ה

הצעת ת. טובי שבמקום 750 ייכתב 250 -

לא נתקבלה.

הסתייגות לס. טובי.

בעדהצעת י. בדר - 9  
נגד 10

ההצעה לא נתקבלה.

אני מציע שכל 500 בעלי זכות לבחור יוכלו  
להגיש רשימת מועמדים.

ת. רובין:

ההצעה לא נתקבלה.

סעיף 22(ב).

"רשימת מועמדים חכיל לא יוגר מ--- שמוה של אנשים הזכאים  
להבחר וששכיו להכללת שמם ברשימה; השמות יהיו מסומנים  
כל אחד במספר סידורי; הרשימה תפרט את שם המשפחה של כל  
מועמד, שמו הפרטי, משלה ידו, מקום מגוריו וכתבוא".

אני מציע להוסיף: "ומספר רישומו לפי  
מרשם התושבים".

א. צילן:

היו"ר נ. ניר:

ה צ ב ע ה

בעד הצעת א. צילן 5 -  
נגד 11 -  
התיקון לא נתקבל.

ועדת החוקה, חוק ומשפט  
11.4.51  
חוק הבחירות לכנסת השנייה.

סעיף 22(ג)

"רשימת מועמדים, החומה על ידי מגישה ובצירוף הסכמת המועמדים בכתב או בפברק, חוגש לוועדת הבחירות המרכזית, לפחות 33 יום לפני יום הבחירות, במקום ובשעות שתודיע עליהן ועדת הבחירות המרכזית; עם קבלת הרשימה האשר הועדה את הגשתה תוך ציון היום והשעה".

אני מציע במקום 33 יום - 40 יום.

א. צילן:

זה דוחה את תאריך הבחירות, כי זה משנה את כל לוח הזמנים.

א. פרמינגר:

לפי החלטת הועדה, ציון האחרון להגשת רשימת המועמדים הוא היום ה-33 לפני יום הבחירות.

א. צילן:

אני מבקש לעשות חשבון: תוך שלושה ימים מיום הגשת רשימת צריכה ועדה הבחירות המרכזית להודיע על ליקויים. יש לנו כבר היום ה-30 לפני יום הבחירות. אח"כ ניתנים 4 ימים לבאי-כוח הרשמות. אנחנו מגיעים ליום ה-26 לפני יום הבחירות. היום החלטנו בוועדה של שני ימים - אני חושב שאין זה הרבה - נשארים לנו ארבעה ימים לפני הבחירות. אח"כ, לפי מה שהחליטה הועדה, ועדת הבחירות המרכזית הצטרף להודיע תוך יומיים לבאי-כוח הרשימה, על אישור או סירוב. אנחנו מגיעים ליום ה-22 לפני הבחירות. אח"כ הוחלט על חמישה ימים לבאי-כוח הרשימה להגיש ערעור לביית-המשפט העליון, או סירוב. ביום ה-17 לפני הבחירות מגישים ערעור לביית-המשפט. בסעיף אחר כתבתם כי ועדת הבחירות המרכזית הפרסם את רשימת המועמדים לא יאוחר מהיום ה-14 לפני הבחירות. נשאר לדיון בפני בית-המשפט העליון, בשביל מתן פסק-הדין והעברת פסק-הדין לוועדת הבחירות המרכזית, וכן לפדר או למדפיס הממשלה, כדי להוציא אישור או שמי - נשארו שני ימים לכל הפרוצדורה הזאת.

היו"ר נ. ניר:

אני מפרתי את כל לוח הזמנים הזה לכנסת. ההבדל הוא בהכנסת יומיים נוספים לגבי מה שהיה קודם. במקום יומיים מציע מר צילן להוסיף שבועה ימים. אינני יודע מדוע זה מוצדק. לא אתנגד שבמקום 33 ימים יהיו 35 ימים.

א. פרמינגר:

האם אתם מבינים שזה משנה את הסיכום של 50 יום?

י. קליבנוב:

מה האסון אם נקבל 40 יום? הרשימה הצטרפה להזדרז בהכנה הרשימות.

היו"ר נ. ניר:

קבלנו החלטה על 50 יום על סמך הודעת המחלקה הסטטיסטית. אם נקבל את הצעת צילן, נצטרך לדחות את התאריך.

א. צילן:

זכות הבחירה הפסיבית אינה קשורה בזכות הבחירה האקטיבית.

(אח"כ רשמה לר) 4

לפי הצעת מר צילן, לא ישארו 14 יום לפרסום רשימות הבוחרים. לדעתי, מוטב להקדים תהליך זה.

י. בדר :

יש הצעות ל-33 ימים, ל-35 ימים ול-40 יום.

היו"ר נ. ניר :

ה צ ב ע ה

מיעוט,	-	בעד 33 יום
5,	-	בעד 40 יום
9.	-	בעד 35 יום

אני מצביע את שתי ההצעות שקיבלו רוב קולות:

12,	-	בעד 35 יום
מיעוט	-	בעד 40 יום

הוחלט כי בסעיף 22(ג) במקום 33 יום יהיו 35 ימים ועל כן יבוא שינוי מחאים בלוח הזמנים - במקום 50 יום - 52 ימים.

ס ע י פ 23 :

אדם יכול להיות מועמד ברשימת מועמדים אחת בלבד; מי שהסכים להכללת שמו בשתי רשימות מועמדים או יותר, מחוק ועדת הבחירות המרכזית את שמו מכל אותן רשימות.

ה ס ע י פ נ ח ק ב ל

ס ע י פ 24 :

המגישים רשימת מועמדים רשאים לציין בה שני אנשים, אחד כבא-כוח הרשימה ואחד כממלא מקומו; באין ציון כזה ייחשב האדם החתום כראשון המגישים כבא-כוח הרשימה, והשני - כממלא מקומו.

ה ס ע י פ נ ח ק ב ל

ס ע י פ 25 :

(א) כל רשימת מועמדים תישא כינוי באות - כולל אותותיים - של האלף-בית העברי, להבדילה מרשימות מועמדים אחרות. הכינוי חייב להאזא שלא להיות עלול להטעות.

לדעתי יש לחקן את הסיפא של סעיף זה ולכתוב: "הכינוי לא יהיה עלול להטעות."

א. ידיו :

ה ח צ ע ה נ ת ק ב ל ה

הסעיף 25(א) נחקבל בשינוי הנ"ל.

25 (ב):

סיעה מסיעות הכנסת הראשונה, זכות עדיפה לה, אם רצונה בכך, לסמן את רשימתה בכינוי או באות שבחן היתה מסומנת רשימת המועמדים שלה בבחירות לכנסת הראשונה. באין זכות עדיפה כזאת, קודמת בחירת כינוי ואות של מי שהקדים בהגשת רשימתו.

ה ס ע י ף נ ח ק ב ל

: 25 (ג)

רשימת מועמדים שלא ניתנו לה כינוי או אות על ידי מגישה, יינתנו לה כינוי ואות על-ידי ועדת-הבחירות המרכזית.

ה ס ע י ף נ ח ק ב ל

: 26 סעיף

הוגשה רשימת מועמדים שלא בהחאם לסעיפים הקודמים, תודיע ועדת הבהירות המרכזית על הלקוי, תוך שלושה ימים מיום הגשת הרשימה, לבא-כוח הרשימה ולממלא מקומו, והם רשאים לתקן את הלקוי תוך 4 ימים מיום קבלת ההודעה.

י. בדר: אני מציע תיקון האומר כי חוסר החימות המגישים אינו נהון לתיקון.

י. דוברבני: יש לנסח את התקון שמציע חבר הועדה י. בדר בצורה האומרת שהעדר מספר החימות פוסל את החימה, אבל אינו פוסל את הרשימה מילוי החימות שנפסלו על ידי הועדה.

ה צ ב ע ה

בעד התיקון - 11

נגד - 4

התיקון נחקבל

סעיף 26 נחקבל בתוספת הנ"ל.

: 27 סעיף

(א) רשימת מועמדים שהוגשה כהלכה או שחוקנה לפי הסעיף הקודם, תאשר אותה ועדת הבחירות המרכזית ותודיע על כך, תוך יומים מיום האישור לבא-כוח הרשימה ולממלא מקומו.

ח. רובין: במקום שכתוב "תוך יומים מיום האישור" וכו', אני מציע לכתוב: "תוך 11 יום מיום הגשת הרשימה".

ה ת י ק ו נ נ ח ק ב ל

סעיף 27 (א) נחקבל בתיקון הנ"ל.

27 (ב):

סירבה ועדה הבחירות לאשר רשימת מועמדים, כולה או אחד משמות המועמדים או את הכינוי, או האות של הרשימה, תודיעא הועדה על כך חוך יומיים מיום הסירוב, לבא-כוח הרשימה ולממלא מקומו, והם רשאים לערער על הסירוב, חוך 5 ימים מיום קבלת ההודעה, בפני בית-המשפט העליון.

ח. רובין : במקום שכחוב: "תודיע הועדה על כך חוך יומיים" וכו' אני מציע לכחוב: "תודיע הועדה על כך חוך 11 ימים".

התיקון נחקבל

סעיף 27 (ב) נחקבל בתיקון הנ"ל.

27 (ג):

בערעור לפי סעיף זה ידון ביה המשפט העליון בשלושה שופטים; פסק דינו יהיה סופי, ואין לערער עליו.

מ. בן-עמי : בית המשפט העליון מורכב משני אנשים: אחד בית-דין לערעורים והשני בית דין לצדק. עלינו לציין בסעיף זה שבערעור ידון ביה הדין לערעורים, כדי למנוע אי-הבנה.

כמו כן יש להשמיט את המלים "ואין לערער עליו".

הוחלט להשמיט את המלים:  
"ואין לערער עליו".

סעיף 27 (ג) נחקבל בתיקון הנ"ל.

ועדה הבחירות המרכזית הפרסם ב"רשומות", לפחות 14 יום לפני הבחירות, את רשימות המועמדים כפי שאושרו על ידם או על ידי בית-המשפט העליון לפי סעיף 27; הפרסום יציין את הכינוי ואת האות של כל רשימה.

סעיף 28:

ה ס ע י ף נ ח ק ב ל

סעיף 29:

(א) רשימות מועמדים רשאיות להתקשר ביניהן לצורך חלוקת המנדטים, אך אין רשימה רשאית להתקשר, אלא עם רשימה אחת בלבד, ואין תוצאה להתקשרות, אלא זו הקבועה בסעיף 39.

ח. רובין : אני מציע להשמיט את הסעיף 29(א).

ה צ ב ע ה

בעד השמטת הסעיף - 9

נגד - 11

ההצעה לא נחקבלה.

ה ס ת י י ג ו ת לחברי הועדה: י. בר-יהודה, ת. טובי וי. בדר.

29 (ב) :

על התקשרות של רשימות מועמדים, למסור לוועדה הבחירות המרכזית לפחות 7 ימים לפני יום הבחירות, הודעה בכתב, החומה על ידי באי כוח שתי הרשימות או ממלאי מקומם.

ת. רונין:

במקרה שלא תתקבל הסתייגותנו בקשר לסעיף 29(א), אציע במקום: "7 ימים לפני יום הבחירות" לכתוב: "16 יום לפני יום הבחירות". לשם כך יהיה צורך לחקן את סעיף 28 ולציין שהפרסום של רשימות מועמדים יכלול גם את ההודעות על ההתקשרויות בעודפים.

ה צ ב ע ה

בעד הצעתו האלטרנטיבית של חבר הועדה ה. רונין 7, 8,

11 -

נ ג ד

ה הצעה לא נתקבלה.

ה ס ת י י ג ו ת : לחברי הועדה י. בר-יהודה, ת. טובי וי. בדר.

סעיף 29(ב) נתקבל

29 (ג) :

ועדת הבחירות המרכזית תפרסם התקשרויותיהן של רשימות מועמדים ברשומות או בעתונים יומיים.

הוחלט ל במקום "או בעתונים" לכתוב: "ובעתונים וכו".

סעיף 29(ג) נתקבל בתיקון הנ"ל.

י. בורג : ברצוני להוסיף סעיף האומר כי בשעת הגשת הרשימות אא תינתנה הצהרות של המועמדים שהם ישמעו למצפונם ולחוק המדינה.

לדעתי, צריך היה לסוסיף סעיף זה לפני סעיף 30. אך אם לדעת הועדה אין מקומו כאן, אני מוכן להביאו בסוף החוק ואביאו אז יחד עם הצעה שלי בענין התפטרות המועמדים.

ס ע י י 30 :

(א) לכל אזור קלפי תהיה קלפי אחת שחמור בתחום אזור הקלפי; מקום הקלפי ייקבע, במידת האפשרות, חוץ מגמה להקטין את המרחק בין הקלפי לבין מקום המגורים של הזכאים לבחור בה.

א. צילן : היו לי הצעות לסעיפים הקודמים, אך בגלל האוירה בישיבה לא הצעתי אחרת. עתה ברצוני להציע חיקון לסעיף זה:

לכל אזור קלפי תהיה תחנה קלפי אחת שתימצא בתחום אזור הקלפי, אלא אם מסיבות מיוחדות לא תחייבנה לנהוג אחרת, בהתחשב עם חנאי המקום.

ה צ ב ע ה

בעד הצעת החיקון של מר צילן - 12,

נ ג ד - מיעוט.

ה הצעה נתקבלה

ה ס ת י ג ו ת : לחבר הועדה ח. טובי.

סעיף 30 נתקבל בחיקון הנ"ל.

30 (ב) :

חנתה קלפי לא תהיה במועדון מפלגתי או במקום אחר המיועד למספר ציבורי-פוליטי, ואף לא בבית כנסת או במקום הפילה אחר, אלא אם הסכימו לכך כל חברי ועדת הקלפי באישור ועדת הבחירות המרכזית.

ה ס ע י ף נ ת ק ב ל

30 (ג) :

הודעה על מקום הקלפי תפורסם על ידי ועדת הקלפי לפחות 7 ימים לפני יום הבחירות במקום ובצורה שתקבע ועדת הבחירות המרכזית.

י. קליבנוב : אני מציע להשמיט את המלים: "על ידי ועדת הקלפי".

ה הצעה נתקבלה

סעיף 30 (ג) נתקבל בחיקון הנ"ל.

ס ע י ף 31 :

(א) הקלפי תהיה פתוחה להצבעה ביום הבחירות משעה 6 בבוקר עד שעה 11 בלילה ללא הפסקה; היא תיסגר לפני כן במקרה שכבר הצביעו כל הזכאים לבחור בה.

מ. בן-עמי : אני מבקש למחוק את הסיפא של סעיף זה.

ה צ ב ע ה

בעד מחיקת הסיפא של סעיף 31 (א) - מיעוט,

נ ג ד - רוב.

ה הצעה לא נתקבלה

ה ס ת י ג ו ת : לחבר הועדה מ. בן-עמי.

סעיף 31 (א) נתקבל

31 (ב) :

מי שהגיע לתחנת הקלפי חוץ שעות ההצבעה, רשאי להצביע גם אם נתעכבה הצבעתו עד אחרי גמר שעות ההצבעה.

ה. טובי : אני מבקש שהמושג של תחנת קלפי יהיה מדוייק יותר.

א. לנקין : במקום המלה: "רשאי" יש לכתוב: "זכאי להצביע".

ה ח י ק ו ן נ ח ק ב ל

סעיף 31(ב) נחקבל בחיקון הנ"ל.

ס ע י ף 32 :

בשעות ההצבעה לא יימצא אדם בתחנת הקלפי זולת חברי ועדת הקלפי וממלאי מקומם, משקיפים כאמור בסעיף 16(ד), בוחרים שהותרו להיכנס לשם הצבעה, שר הפנים או בא-כוחו, ושוטרים הדרושים לדעת ועדת הקלפי לשמירת הסדר.

מ. בן-עמי : יש להוסיף: "חברי ועדות הבחירות המרכזית והאזורית".

ה ח י ק ו ן נ ח ק ב ל

סעיף 32 נחקבל בחיקון הנ"ל

ס ע י ף 33 :

(א) הרוצה להצביע חייב לזהות את עצמו בפני ועדת הקלפי.

ה ס ע י ף נ ח ק ב ל

(ב) כאמצעי זיהוי ישמשו אך ורק פנקס זיהוי שניתן לפי תקנות-שעת-הירום (רישום תושבים) תש"ח-1948, או תעודת זהות שניתנה לפי פקודה מרשם התושבים, תש"ט-1949.

ה. טובי : אני מציע להוסיף: "או תעודת זיהוי אחרת שניתנה על-ידי שלטונות הממשלה".

איני משוכנע שהחושבים הערבים יקבלו את תעודות-הזיהוי וברצוני להבטיח להם זכות בחירה על-ידי קבלת תוספת זו.

לפי הצעתי על הבוחר יהיה להציג את אחלוש הרישום שלו ואיזו שהיא תעודת-זיהוי ממשלתית.

י. בר-יהודה : יש להוסיף: "כולל את רשיון המגורים הזמני".

ה צ ב ע ה

בעד הצעת התוספת של חבר הועדה י. בר-יהודה - 6,

נ ג ד - רוב.

ה הצעה לא נתקבלה.

ה ס ת י י ג ו ת : לחברי הועדה ה. טובי וי. בר-יהודה.

סעיף 33(ב) נתקבל.

ס ע י ף  
33 (ג) :

מי שהצביע, הטביע ועדת הקלפי בפנקס הזיהוי או בתעודת הזהות שלו חותם המעיד שהצביע לכנסת השניה.

א. פרמינגר: אני מציע ל הוסיף: "ותנקבו".

ההצעה נתקבלה

פ. צילן: אני מציע להוסיף: "ותמתוך את שו של הבוחר מרשימת הבוחרים".

ההצעה נתקבלה

ת. טובי: 6 בהצעת החוק בקריאה ראשונה דנו על כל מיני סדורים בקשר להגשת בקשות לקבלת תעודות, יהוי. כל זה אינו מופיע כאן. מדוע?

היו"ר נ. ניר: זה מופיע בפרק: " הוראות כלליות".

סעיף 33(ג) נתקבל בשני התיקונים הנ"ל.

ד. ע. י. פ. 34:

וכך מצביעים: בחא המסתיר את הבוחר מעיני זולתו, נותן הבוחר פתק-הצבעה לתוך מעטפה אטומה שניתנה לו על ידי ועמ הקלפי; את המעטפה הוא מטיל לעיני ועמ הקלפי לתוך הקלפי.

פ. צילן: אני מציע שפתק ההצבעה יותן לתוך מעטפה אטומה הנו שאת את סביעת חותמת הרשמית של ועדת הבחירות המרכזית.

מ. בן-עמי: ייתכן שתהיינה חותמות על המעטפות, אך אין לציין זאת בחוק, כי ייתכן שיימצאו אנשים שלא ידעו הוראה זו ויצביעו במעטפה בלתי חתומה ועל ידי כך הצבעתם תהיה פסולה.

ה צ ב ע ה

בעד הצעתו של מר צילן - פיעוט,

נ ג ד - רוב.

ההצעה לא נתקבלה

היו"ר נ. ניר: בסעיף זה ישנה חוספת בנוגע לעיוורים ובעלי מום שכבר קיבלנו בנוסח זה.

"אדם שמחמת מחלה או מום גופני אינו יכול להצביע בעצמו רשאי להיעזר על ידי אדם אחר אשר הביא עמו".

לסעיף זה ישנה הצעה של חבר הכנסת הלל קוק האומרת: אחרי המלים "וכך מצביעים" יחתום הבוחר את שמו בפנקס הבוחרים. הבוחר רשאי לחתום בכל שפה שהיא.

המשך הסעיף 34 ישמש פסקה (ב).

ההצעה לא נתקבלה.

ה צ ב ע ה

- 6 - בעד מהן זכות הסתייגות לחבר הכנסת הלל קוק  
9 - נ ג ד

הוחלט שלא לתת לחבר הכנסת  
הלל קוק זכות להסתייגות, בסעיף זה.

---

סעיף 34 נ ח ק ב ל

(אחרי כן רשמה מא)

מא.

היו"ר ג. ג. גיר:

סעיף 35(א):

"פתקי-ההצבעה יהיו מודפסים על פי דוגמה שאושרה על ידי ועדת הבחירות המרכזית; הם ישאו את אות הרשימה או את האות עם הכינוי, ותו לא."

מר צילון:

אני מציע לכתוב: "פתקי ההצבעה יהיו מניד לבן, ישאו את שם הרשימה וסימנה, או כינויה, או דק כינויה, בדפוס, בצבע או בכתב יד."

ד. בר-רב-האי:

אל תגיד: ניד לבן.

מר צילון:

אני מוכן למחוק את המלים הללו, ולכתוב: "פתקי ההצבעה ישאו את שם הרשימה וכנויה, או דק כינויה, בדפוס או בכתב יד."

ס. בן-עמם:

אני מציע להוסיף: צבע הניד יהיה אחיד לגבי כל הרשימות.

היו"ר ג. ג. גיר:

אני מצביע את סעיף 35(א) כפי שהוא כתוב.

ה צ ב ע ה

בעד הסעיף 35(א) כפי שהוא מנוסח - דוב  
נגד - מיעוט

סעיף 35(א) נתקבל כפי שהוא מנוסח.

ה ס ת י י ג ד ת  
לחבר הכנסת בן-עמי האומרת:  
צבע הניד יהיה אחיד לגבי כל הרשימות.

י. בורג:

אני מציע לכתוב: "פתקי ההצבעה יהיו מודפסים על פי דוגמה שאושרה ע"י ועדת הבחירות המרכזית, וישאו את אות הרשימה, ותו-לא."

היו"ר ג. ג. גיר:

אני מצביע את הצעת חבר הכנסת בורג.

ה צ ב ע ה

בעד הצעת חבר הכנסת בורג - 5  
נגד - 11

הצעת חבר הכנסת בורג נדחתה

ה ס ת י י ג ד ת  
לחבר הכנסת בורג האומרת: "פתקי ההצבעה יהיו מודפסים על פי דוגמה שאושרה ע"י ועדת הבחירות המרכזית, וישאו את אות הרשימה, ותו-לא."

סעיף 35(ב):

היו"ר ג. ג. ג.:

"רשימת מועמדים ושאיית להוסיף לאות  
הרשימה ולכינויה העבריים את האות  
ואת הכינוי הערביים שועדת הבחירות המרכזית אישרה כמקבילים לאות  
ולכינוי העבריים, והבוחר רשאי להשתמש בפתק-הצבעה בעברית בלבד או  
בעברית עם התרגום לערבית."

הטעיף נתקבל

סעיף 35(ג):

"במקום פתק מודפס בהתאם להוראות  
הקודמות, יוכל לשמש פתק-הצבעה גם פתק ריק שישא בכתב-יד את אות  
הרשימה או את האות עם הכינוי, ותו לא; כל בוחר רשאי לדרוש מועדת  
הקלפי פתק ריק."

הטעיף נתקבל

סעיף 35(ד):

"נשא פתק-הצבעה את האות של אחת  
מרשימות המועמדים וכינוי של רשימה, והיה הכינוי שונה מן הכינוי  
שאושר לפי חוק זה לרשימת המועמדים בעלת אותה אות - יחשב הקול  
על פי האות."

הטעיף נתקבל

סעיף 35(ה):

"נתן הבוחר לתוך המעטפה יותר מפתק  
הצבעה אחד, או פתק שאינן מתאים להוראות סעיף זה - קולו פסול."

מ. בן-עמי: אני מסתייג מהפסקה הראשונה.

מ. טובי: אני מציע להוסיף את המלים: "אלא  
אם הפתקים היו מאות אחת."

היו"ר ג. ג. ג.: אם אפשר יהיה להכניס לתוך מעטפה כמה  
פתקי-הצבעה, אני מבטיח לכם, כי  
100,000 בוחרים יכניסו לכל מעטפה 10 פתקי-הצבעה.

מ. בן-עמי: אם כן, אני מסיר את הסתייגותי.

מ. טובי: אף אני מסיר את הסתייגותי.

סעיף 35(ה) נתקבל.

היו"ר ג. ג. ג.:

היו"ר נ. גיר:

סעיף 36 :

"הממשלה תספק, על חשבון המדינה, לכל הקלפיות לפחות 10 ימים לפני יום הבחירות פתקי-הצבעה של כל אחת מרשימות המועמדים, מודפסים בהתאם להוראות סעיף 35(א) ו-(ב), במספר הדרוש ובמספר שווה לכל רשימה ורשימה".

מר צילון:

אני מציע למחוק סעיף זה, כי הוא אינו ניתן לביצוע, כי הממשלה תצטרך לספק לכפר וימקין ולעין-חרוד פתקי-הצבעה לכל הרשימות הסופיעות, ולמספר שווה לכל רשימה. דבר זה אינו ניתן לביצוע. שנית, זה מחייב את הממשלה לדאוג לכך, שבכל תא הצבעה, במקרה שיאזל מלאי הפתקים, יחודש המלאי.

פ. ל. מ.:

הצעה אלטרנטיבית שמתחלקת לשניים:

(א). הממשלה חייבת לספק לרשימות את

מספר הפתקים לפי החלטת ועדת הבחירות המרכזית;

(ב). הרשימות תהיינה אחראיות על חלוקת

הפתקים.

אם לא יתקבל החלק הראשון של הצעתי, אני עומד על כך, שהממשלה לא תחלק מספר שווה של פתקים לכל הרשימות, אלא לפי החלטה של ועדת הבחירות, שתצטרך להחליט כמה פתקים לתת לכל מקום ומקום.

ע. א. מ.:

אם לא תתקבל ההצעה למחוק את הסעיף בכלל, אני מציע: הממשלה תספק, על

חשבון המפלגות ולפי הזמנתן, פתקי-הצבעה וכו'.

ס. ב. ג. ע. מ.:

אני מציע להשאיר את הסעיף כפי שהוא מנוסח.

ד. ג. ר. ג. ג. הא.:

אני מציע למחוק את הסעיף בכללו.

א. מ. פ. א. ג.:

אני מציע למחוק את המלים: "במספר הדרוש".

י. ב. ד.:

אני מציע רביזיה בנוגע להצעתו של חבר הכנסת בורג.

ח. ר. ב. י.:

אני מציע שני תיקונים לסעיף הקיים:

(א). במקום המלים: "במספר הדרוש"

אני מציע לכתוב: "בכמות שתקבע ע"י ועדת הבחירות המרכזית".

(ב). אני מציע לכתוב במקום המלים:

"הממשלה תספק על חשבון המדינה לכל הקלפיות את המלים: "הממשלה תספק על חשבון המדינה לוועדת הבחירות המרכזית, וזו תשלח את הפתקים לכל הקלפיות".

י. ב. ד.:

אני מציע לכתוב: "הממשלה תספק, לפי הצעת הרשימות, ובאישור ועדת הבחירות

המרכזית, לכל הקלפיות, לפחות 10 ימים לפני יום הבחירות פתקי-הצבעה של כל אחת מרשימות המועמדים, מודפסים בהתאם להוראות סעיף 35(א) ו-(ב), במספר הדרוש".

היו"ר נ. גיר:

אני מצביע את כל ההצעות.

ההצעה המרחיקה לכת היא, למחוק את

הסעיף.

ה צ ב ע ה

בעד ההצעה למחוק את הסעיף 36 - 8  
נגד - 13

ההצעה נדחתה

ה ס ת י י ג ר ת לחבר הכנסת בר-רב-האי האומרת:  
"למחוק את הסעיף 36"

אני מטיר את הצעתי.

י. בדר:

ועתה ישנן 3 הצעות:

היו"ר ג. ניר:

(א) הממשלה תספק פתקי-הצבעות לקלפיות;

(ב) הממשלה תספק פתקי-הצבעות לוועדת הבחירות המרכזית והיא תחלק אותן;

(ג) הממשלה תספק פתקי-הצבעות לרשימות.

ה צ ב ע ה

11 -	(א)	בעד הצעה
10 -	(ב)	בעד הצעה
10 -	(ג)	בעד הצעה

נתקבלה הצעה ג' - הממשלה תספק פתקי-הצבעה לוועדת הבחירות המרכזית, והיא תחלק אותן בין הרשימות.

ועתה ישנן שתי הצעות:

היו"ר ג. ניר:

(א) הממשלה תספק, לפי הזמנת הרשימות ועל חשבונן...

(ב) הממשלה תספק, על חשבון המדינה...

ה צ ב ע ה

10 -	(א)	בעד הצעה
11 -	(ב)	בעד הצעה

נתקבלה הצעה ב' - הממשלה תספק, על חשבון המדינה...

ישנה הצעה של חבר הכנסת רובין לכתוב: "במקום המלים 'במספר הדרוש' את המלים: 'בכמות, לפי החלטת ועדת הבחירות המרכזית'."

היו"ר ג. ניר:

ה צ ב ע ה

11 -	בעד ההצעה
איין -	נגד

ההצעה נתקבלה

ישנה הצעה למחוק את המלים: "במספר שווה לכל רשימה".

היו"ר נ. ניר:

הצבעה

בעד ההצעה - 9  
נגד - 11

ההצעה נדחתה

"הממשלה תספק, על חשבון הסדינה, לוועדת הבחירות המרכזית לשם חלוקה לכל הקלפיות, לפחות 10 יום לפני יום הבחירות פתקי-הצבעה של כל אחת מרשימות המועמדים, בכמות לפי החלטת ועדת הבחירות המרכזית, ובמידה שווה לכל רשימה ורשימה".

סעיף 36 ינוסח כך:

- לחברי הכנסת בר-נב-האי וקליבנוב למחוק את המלים: "במספר שווה לכל רשימה".

הסתיו גרירת

- לחבר הכנסת בורג, לכתוב: "לפי הצעות הרשימות, ועל חשבונן".

הסתיו גרירת

אני מציע, שמחוץ לזה תספק הממשלה, לפי הזמנת הרשימות, ועל חשבונן פתקים נוספים.

י. בורג:

אני מצביע את ההצעה.

היו"ר נ. ניר:

הצבעה

בעד ההצעה - מיעוט  
נגד - רוב

ההצעה נדחתה

- לחבר הכנסת באר.  
הסתיו גרירת

סעיף 37(א):

היו"ר נ. ניר:

"ספירת הקולות תהיה בכל קלפי ע"י ועדת הקלפי מיד אחרי גמר ההצבעה".

הסעיף נתקבל

סעיף 37(ב):

"ועדת הקלפי תערוך פרוטוקול על פתיחת הקלפי וספירת הקולות, ותעביר מיד את הפרוטוקול עם כל חומר ההצבעה לוועדת הבחירות האזורית".

אני מציע להוסיף את המלים: "לפי מופס אחיד שייקבע ע"י ועדת הבחירות המרכזית".

ח. רובינ:

אני מצביע את ההצעה.

היו"ר נ. ניר:

הצבעה

בעד ההצעה - רוב  
נגד - מיעוט.

ההצעה נתקבלה

סעיף 37(ג):

היו"ר נ. ניר:

"ועדת הבחירות האזורית חסכם את ספירת  
הקולות של ועדות הקלפי, תערוך פרוטוקול  
על פעולתה, ותעביר את הפרוטוקולים עם  
כל חומר הבחירות לוועדת הבחירות המרכזית."

ישנה הצעה של המשרד לסטטיסטיקה למחוק  
את הסעיף הזה, ולהעביר את הקלפיות ישר

י. ידני:

לוועדה המרכזית.

הסברתי למר גרץ שהדבר אינו אפשרי, והוא  
הסכים לוותר על כך.

מר צילן:

סעיף 37 (ג) נתקבל

סעיף 37(ד):

היו"ר נ. ניר:

"פרוטוקול של ועדת קלפי ושל ועדת בחירות  
אזורית ייחתם על ידי שניים מחברי הועדה  
לפחות, וביניהם יושב ראש הועדה או סגנו;  
אל כחת מחברי הועדה וכל שסקיף לפי סעיף  
16(ד) רשאי להוסיף לפרוטוקול את הערותיו."

אני מציע, שגם חברי ועדת הבחירות האזורית  
יוכלו להעיר את הערותיהם לפרוטוקול.

ס. בן-עמי:

ההצעה נתקבלה

אני מבקש לעשות רכיזיה על סעיף 33,  
ובסעיף 33(ב) לכתוב: "על משרד הפנים  
לנקוט באמצעים הדרושים לפני יום הבחירות,  
בכדי להחליף את כל תעודות הזהות שניתנו ע"י  
סחלקת הרישום בתעודות זהות שניתנו בהתאם  
לפקודת מרשם התושבים בשנת 1949."

א. ג'רג'וריה:

זה שייך לסעיף 62, וכשנגיע לסעיף זה  
תעלה את הצעתך.

היו"ר נ. ניר:

אח"כ רשמה אב.

ישיבת ועדת חוקה, חוק ומשפט  
11.4.1951  
חוק הבחירות לכנסת השנייה

לפני כן רשמה ט.א.  
א.ב.

היו"ר נ. ניר:

אנו עוברים לסעיף 38.  
"בחלוקת המנדטים ישתתפו רק רשימות  
מועמדים שקבלו, כל אחת, קולות כשרים במספר שאיננו פחות מ-1 1/2% (אחד  
וחצי לקאה) ממספר כל הקולות הכשרים."

י. כורג:

אני מציע שיתקבל כאן המודד. אם הצעת  
זו תפול - אני מציע אחוז אחד.

א.ח. שאג:

אני מציע למחוק את פסקא (א) לגמרי.

י. קליבנוב:

אני מציע לשנות את המינימום של אחוז  
וחצי ל-2%.

היו"ר נ. ניר:

ישנן 4 הצעות:  
(א) ישנה הצעה של מינימום של ציר אחד;  
(ב) ישנה הצעה של מינימום של אחוז אחד;  
(ג) ישנה הצעה של מינימום של 1 1/2%;  
(ד) ישנה הצעה של מינימום של 2%.

אני מצביע על ההצעות:

ה צ ב ע ה

- 6 - בעד ההצעה של ציר אחד
- 1 - בעד ההצעה של 2%
- 12 - בעד ההצעה של אחוז אחד
- 3 - בעד ההצעה של אחוז וחצי

הצעה על מינימום של אחוז אחד נתקבלה

ה ס ת י ל ג ו ת :

לחברי הכנסת י. בדר, ת. טובי, י. קליבנוב.

סעיף 38(ב): "המספר הכללי של הקולות  
הכשרים של כל הרשימות המשתתפות בחלוקת המנדטים יחולק למספר חברי הכנסת  
השנייה נוסף אחד, דהיינו ל-152; המספר היוצא מן החילוק, בשמיטת השברים,  
הוא "המודד הכללי".

ט. צילן:

אני מציע לכתוב "המספר השלם" במקום  
המלים "בשמיטת השברים".

א. פרמינגר:

יש לי הצעה לסעיף השלם:

"(ב) המספר הכללי של הקולות הכשרים של כל  
הרשימות המשתתפות בחלוקת המנדטים יחולק למספר חברי הכנסת השנייה, והמספר  
היוצא מן החילוק בשמיטת השברים יהיה "המודד".

(ג) כל רשימה המשתתפת בחלוקת המנדטים  
תזכה במספר המנדטים כמספר השלם היוצא מחילוק קולותיה הכשרים למודד.

(ד) לכל רשימה שהשתתפה בחלוקת המנדטים לפי  
סעיף משנה (ב) יחושב עודף קולות שלה על ידי הורדה ממספר קולות כשרים שהיא  
קבלה את המספר היוצא מהכפלות המודד: על ידי מספר מנדטים שהרשימה קבלה  
לפי סעיף המשנה (ג), הרשימות שזכו בעודפים הגדולים ביותר כל אחת מהן  
במנדט אחד נוסף מן המנדטים שנשארו חפשיים אחרי חלוקת המנדטים לפי סעיף  
(...)

ישיבת ועדת חוקה, חוק ומשפט  
11.4.1951  
חוק הבחירות לכנסת השניה

א.ב.

אני מציע לדחות את הדיון בסעיף זה עד אחרי ההפסקה.

י. בר-יהודה:

אני מסכים, ואנו דוחים את כל הפעיפים עד סעיף 40 עד לאחר ההפסקה.

היו"ר נ. ניר:

אנו עוברים לסעיף 40.

סעיף 40: "זכחה רשימה מועמדים במנדטים, יהיו לחברי הכנסת האנשים ששמותיהם נקובים בראש הרשימה בזה אחר זה".

ס ע י פ 4 0 נ ת ס ב ל

סעיף 41: "משנפתיימה ספירת הקולות, ולא יאוחר מ-10 ימים אחרי יום הבחירות, הפרסם ועדת הבחירות המרכזית ברשומות את הוצאות הבחירות".

אני מציע לכתוב במקום "לא יאוחר מ-10 ימים" - "לא יאוחר מ-12 יום", כי אני רוצה לאפשר את כל הזמן הדרוש בכדי לספור בסדר את קולות הצבא.

ה. רובין:

אינני חושב שאפשר כאן לקבוע "10 ימים", לאחר מה ששמענו היום.

מ. צילן:

אני מציע לכתוב: "לא יאוחר מ-2 ימים לאחר תום ספירת הקולות".

ד. בר-רב-האי:

אם 12 יום גם הם אינם מספיקים - אני מציע לכתוב "14 יום", אך מוכרח להיות זמן מוגבל.

י. בר-יהודה:

אני מצביע על ההצעה לכתוב במקום: "לא יאוחר מ-10 ימים" - "לא יאוחר מ-14 יום".

היו"ר נ. ניר:

ה צ ב ע ה

בעד - רוב  
נגד - מיעוט

ההצעה - נחמבלה

אני ממשיך לקרוא את סעיף 41(א):

"ההודעה תפרט:

- (1) את מספר הקולות הכשרים שנמסרו לכל
- (2) את מספר הקולות שנמצאו פסולי מ;
- (3) את מספר המנדטים שבהם זכתה כל אחת
- (4) את שמות האנשים שנבחרו לחברי הכנסת

את מרשימות המועמדים;

מרשימות המועמדים;

מכל רשימה ורשימה.

(ב) הודעה לפי סעיף, ה תהיה ראייה חוחכת

להלוקת המנדטים ולבחירת האנשים הנזכרים בהודעה, חוץ אם הכנסת החליטה אחרת לפי סעיף 42.

ישיבת ועדת חוקה, חוק ומשפט  
11.4.1951  
חוק הבחירות לכנסת השנייה

א.ב.

היו"ר נ. ניר: (ג) ועדת הבחירות המרכזית חמציא לכל אדם שנבחר תעודה חתומה בידי יושב ראש הועדה או שנים מסגניו המאשרת שהוא נבחר לחבר הכנסת.

מ. בן-עמי: בסעיף 41(ב) אני מציע למחוק את המלים: "חוק אם בית הדין העליון החליט אחרת".

היו"ר נ. ניר: ענין זה קשר עם סעיף 42. אם בסעיף 42 יחליטו לכתוב "בית הדין העליון" במקום "הכנסת", יהיה כך גם כאן. לכן אני מציע לכתוב במקום המלים: "חוק אם הכנסת החליט אחרת", את המלים: "חוק אם יוחלט אחרת בסעיף 42".

ה הצ ע ה ג ת ס ב ל ה

סעיף 42: "כל אדם שהיה, כאי לבחור, רשאי לערער בפני הכנסת השנייה על תוצאות הבחירות בטענה - (1) שהבחירות בקלפי מסוימת לא התנהלו כחוק; או

(2) שבהנהלת הבחירות או במהלכן היה פגם העלול להשפיע על תוצאות הבחירות; מספר הקולות או חלוקת המנדטים. (3) שהמנדטים לא חולקו כחוק.

(ב) הערעור יוגש לכנסת חוך 14 יום מיום פרסום ההודעה על תוצאות הבחירות.

(ג) אחרי דיון בערעור רשאית הכנסת - (1) לבטל את הבחירות באזור קלפי מסוים ולצוות על עריכתן מחדש; (2) להכריז - מיד או אחרי עריכתן של בחירות מחדש - שפלוגי לא נבחר לחבר הכנסת וכי אדם אחר נבחר לחבר הכנסת. החלטת הכנסת תהיה סופית.

(ד) ערעור לפי סעיף זה לא יעכב את עבודת הכנסת ותוצאות הערעור לא תגרענה מחוקיות ההחלטות שנחקבלו על ידה.

אני מצביע על הצעתו של חבר הכנסת בן-עמי בסעיף 41 המתיחסת גם לסעיף זה לכתוב במקום המלה "הכנסת" את המלים "בית-הדין העליון".

ה צ ב ע ה

בעד הצעתו של בן-עמי - 8  
נגד - 13

ה הצ ע ה נ ד ת ח ת ה

לחברי הכנסת י. בדר, מ. בן-עמי, י. קליבנוב. ה ס ת י ג ו ת :

היו"ר נ. ניר: סעיף 43: "מועמד וחבר כנסת יכול להתפטר בכל עת ובלבד שיגיש אישיה את התפטרותו בכתב או במבקש ליושב ראש ועדת הבחירות המרכזית או - אחרי בחירתו של יושב ראש הכנסת השנייה - ליושב ראש הכנסת."

מ. בן-עמי: אני מציע למחוק את המלה "מברק", כי אי אפשר להוכיח את נכונותו של מברק. אם אין האדם הנדון יכול להופיע בעצמו באופן אישי - אני מציע שישלח הצהרה בשבועה.

ישיבת ועדה חוקה, חוק ומשפט  
18.4.1951  
חוק הבחירות לכנסת השניה

א.ב.

ה. רובין:  
אני מציע למחוק את המלים "ויגיש אישית", כי אי-אפשר להגיש אישית מברק. אם יש לנו, למשל, חבר בחו"ל הרוצה להתפטר, האם עליו לבוא הנה ולהגיש באופן אישי את המברק? פירוש המלה "אישית" היא: להגיש בעצמו ליו"ר הכנסת או לאחד מוסמך אחר. נגד הסכנה של זיוף אם לא יגיש אישית, אני רוצה לומר שאם ישלח מישהו בשמי - למשל - התפטרות, הרי תמיד אוכל לבוא ולהכחיש זאת.

היו"ר נ. ניר:  
ישנן כאן שלש הצעות:  
(א) להוציא את המלה "אישית";

(ב) להוציא את המלה "מברק";

(ג) אם לא אישית - על ידי הצהרה בשבועה.

אני מצביע על ההצעה להוציא את המלה "מברק".

ה צ ב ע ה

בעד הוצאת המלה "מברק" - 5  
נגד - 12

ה הצעה לא נתקבלה

לחבר הכנסת מ. בן-עמי. ה ס ת י י ג ו ת :

אני מצביע על הוצאת המלה "אישית".

ה צ ב ע ה

בעד הוצאת המלה "אישית" - 9  
נגד - 22

ה הצעה לא נתקבלה

אני מציע לכתוב: "במכתב בתחיתם ידו או במברק שנשלח על ידו". ה. רובין:

אני מבקש להצביע את הצעתי להסיר את כל הסעיף האומר: "ובלבד שיגיש אישית את התפטרותו", והסעיף יהיה: "מועמד וחבר כנסת יכול להתפטר בכל עת, בכתב או במברק...". ה. טובי:

אני מצביע את הצעתו של חבר הכנסת ה. טובי. היו"ר נ. ניר:

ה צ ב ע ה

בעד ההצעה - מיעוט  
נגד - טוב

ה הצעה לא נתקבלה

לחבר הכנסת ה. טובי. ה ס ת י י ג ו ת :

אני מציע להוסיף להצעתו של חבר הכנסת ה. רובין פסקא המחייבת את המתפטר לאשר את המכתב שישלח באופן נוטריוני. י. בורג:

אני מציע לכתוב שהמכתב צריך להיות מאוחר יום שהתפטר המועמד או הציר, כדי שציר לא א.ת. שאג:

ישיבת ועדת חוקה, חוק ומשפט  
11.4.1951  
חוק הבחירות לכנסת השנייה

א.ב.

א.ח. שאג:

יוכל לשלוח מכתב התפטרות שכתב שנה לפני כן.

הוחלט בוועדה שאין אנו פותרים את השאלה הזאת ומשאירים אותה לכנסת השנייה.

ח. טובי:

י. לם:  
כאשר הכנסת השנייה תכונס - יהיה זה ענינה שלה, אבל עלינו לדאוג מה יהיה עד שתכונס הכנסת השנייה, ואנו רוצים להבטיח שחבר שנבחר לכנסת השנייה והתפטר לפני שכונסה - לא כתב את מכתב ההתפטרות לפני הבחירות.

י. בדר:  
אני חושב שהשאלה היא שאלה חשובה קונסטית - טוציוניא לעחיד לבוא, בחנאי שהיא חתיב את כולנו, ועלינו לדאוג שהדבר יכתב בחוק.

א.ח. שאג:  
אני מציע לנסח: "ובלבד שיגיש את התפטרותו במכתב שנחתם באותו יום ובכתב ידו, או במברק שנשלח על ידו".

ד"ר ידין:  
אני מציע להשאיר את הסעיף כמות שהוא, ולא להפריד בין הזמן עד הבחירות ואחרי הבחירות.

י. בר-יהודה:  
אני מציע לנסח את הסעיף בדלקמן:

"מועמד וחבר הכנסת יכול להתפטר בכל עת. הכנסת השנייה תקבע את הסדרים של התפטרות חבריה. עד החלטה זאת, יגיש מועמד וחבר כנסת את ההתפטרות בחתימת ידו בכתב או במברק מחו"ל שיאושר על ידי פקיד קונסולרי".

י. בורג:  
אני מציע לכתוב "מכתב התפטרות מוקדם פסול".

א. ג'רג'וריה:  
הצעתי היא: "מועמד וחבר כנסת יכול להתפטר בכל עת ובלבד שיגיש את התפטרותו בכתב או במסמך מאושר על ידי נוטריאון, במקום" או במברק".

ח. טובי:  
אני מציע לכתוב: "מועמד וחבר כנסת יכול להתפטר בכל עת בכתב שיוגש על ידי סיעתו ליו"ר הכנסת, או במברק שהוא שולח ליו"ר הכנסת".

היו"ר נ. ניר:  
ישנה הצעה של חבר הכנסת קוק שלפיה יש להוסיף את המלים: "במקרה שהתפטר אינו בארץ תחביל התפטרותו דרך הדואר אך ורק אם אין שום קשר כי ההתפטרות נשלחה על ידי המפטר עצמו; אסור למועמד או לחבר כנסת להפקיד למפרע מכתב התפטרות על ידי מפלגתו".

ד. בר-רב-האי:  
אני מציע להשאיר בחוק רק מה שנוגע למועמד. מה שנוגע לחברי הכנסת - תדאג הכנסת השנייה.

נשיבת ועדת חוקה, חוק ומשפט  
11.4.1951  
חוק הבחירות לכנסת השנייה

א.ב.

היו"ר נ. ניר:

ישנן מספר הצעות מרחיקות לכת, האחת של חבר הכנסת ד. בר-רב-האי וחבקהש לא לקבוע שם דבר בנוגע לחברי הכנסת השנייה אלא רק בנוגע למועמדיה, וישנה הצעה של חבר הכנסת י. בר-יהודה האומרת שעל חברי הכנסת החליט הכנסת השנייה, אבל עד אז יהיה כפי שכתוב כאן בחוק.

אני מצביע על הצעתו של חבר הכנסת בר-רב-האי.

ה צ ב ע ה

בעד ההצעה - 9  
נגד - 10

ההצעה לא נתקבלה

הסתיו יגות:

לחבר הכנסת ד. בר-רב-האי.

אני מצביע על הצעתו של חבר הכנסת ח. טובי האומרת שהסיעה יכולה להגיש את ההחלטות של חבר הכנסת ומועמד שלה.

ה צ ב ע ה

בעד ההצעה - מיעוט  
נגד - רוב

ההצעה לא נתקבלה

הסתיו יגות:

לחבר הכנסת ח. טובי.

אני מצביע על הצעתו של חבר הכנסת בר-יהודה.

ה צ ב ע ה

בעד ההצעה - רוב  
נגד - מיעוט

ההצעה - נתקבלה

מ. בן-עמי:

אני מסתייג על הנוסחה שחוק קיים עד שמבטלים אותו.

היו"ר נ. ניר:

בנוגע לנוסחה עד שהכנסת השנייה החליט, קיימות מספר הצעות.

- (1) "בלבד שיגיש את החלטותיו בכתב או במברק מחו"ל";
- (2) "בכתב ועל ידו, או מסמך מאושר על ידי נוטריאון או הצהרה בשבועה" - הצעה של חברי הכנסת

בן-עמי-דינבורג;

- (3) "כל החלטות מוקדמת פסולה", הצעת חבר

הכנסת י. בורג.

אני מצביע על הצעתו של חבר הכנסת בורג.

ה צ ב ע ה

בעד ההצעה - 13  
נגד - 4

ההצעה נתקבלה

ישיבת ועדה חוקה, חוק ומשפט  
11.4.1951  
חוק הבחירות לכנסת השנייה

א.ב.

היו"ר נ. ניר:

אקרא את הסעיף קטעים-קטעים:

"ובלבד שיגיש בעצמו את התפטרותו" - על  
מלים אלו ישנה הסמכה כללית;  
"בכתב" - גם על מלה זו ישנה הסמכה כללית;  
"או במברק מחו"ל" - על מלים אלה מסכימים  
כולם.

אני מצביע על ההוספה "המאושר על ידי  
קונסוליה או מט נוטריון".

ה צ ב ע ה

בעד ההצעה - רוב  
נגד - מיעוט

ההצעה נחקבלה

להוציא  
ישנה הצעה האומרת ~~ההצעה~~ את המלים  
האומרות שגם מכתב יכול להיות מאושר על ידי קונסוליה או נוטריון.

ה צ ב ע ה

בעד ההצעה להוציא מלים אלו - רוב  
נגד - מיעוט

ההצעה - נחקבלה

ה ס ת י ג ו ת : לחבר הכנסת מ. בן-עמי.

היו"ר נ. ניר:  
הצעתו של חבר הכנסת ה. קוק מזדהה עם  
ההחלטה שנחקבלה, ואין צורך לשמור עליה  
הסתייגות.

ת. טובי:  
אני דורש הסתייגות על ההחלטה האומרת:  
"כתב התפטרות מוקדם" - פסל".

ה ס ת י ג ו ת : לחבר הכנסת ת. טובי.

היו"ר נ. ניר:  
אני קורא את הנוסח המלא של הסעיף:

"מועמד וחבר כנסת יכול להתפטר בכל עת.  
הכנסת השניה תחליט על הסדרים החוקיים של התפטרות חבריה. עד החלטה  
כזאת של הכנסת השניה, יוכל מועמד וחבר הכנסת להתפטר, ובלבד שיגיש  
בעצמו את התפטרותו בכתב או במברק מחו"ל המאושר על ידי קונסוליה או  
נוטריון, ליו"ר ועדת הבחירות המרכזית, או אחרי הבחירות ליו"ר הכנסת  
ליו"ר הכנסת".

אני נועל את הישיבה. הישיבה תחדש  
בשעה 20.30.

הישיבה ננעלה בשעה 19.15.